

تشدید تنش در روابط قطر و کشورهای محاصره‌کننده

درخواست دولت قطر از شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد برای تعلیق عضویت ریاض و ابوظبی در این نهاد نشان می‌دهد که بحران در روابط این کشورها نه تنها در مسیر حل شدن پیش نمی‌رود بلکه بر شدت این بحران و تنش افزوده می‌شود.

به گزارش آران نیوز: روز شنبه خبر درخواست قطر از شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد برای تعلیق عضویت عربستان و امارات در این نهاد بین‌المللی بار دیگر نگاه‌ها را متوجه روابط بحرانی و متشنج دوحه و کشورهای محاصره‌کننده‌اش کرد. «علی بن صمیخ المری» رئیس کمیته ملی حقوق بشر قطر از شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد خواسته است عضویت عربستان و امارات را در این نهاد به حال تعلیق درآورد، توجیه این مقام قطری این است که این دو کشور مرتکب نقض گسترده و هدفمند حقوق ملت قطر شده‌اند.

این مسئول قطری در نشست در مقر سازمان ملل در ژنو گفته بود ما خواهان تعلیق عضویت عربستان و امارات در شورای حقوق بشر هستیم. وی همچنین از این شورا خواست قطعنامه‌ای بر ضد نقض حقوق بشر ناشی از محاصره قطر صادر کرده و درخواست‌ها و گزارش‌های صادره از سوی مسئولان کمیته حقوق بشر در این زمینه را مورد توجه قرار دهد.

المری اقدامات کشورهای محاصره‌کننده قطر و در راس آنها عربستان را غیرقانونی و در حد جنایت تجاوزگری، جنگ اقتصادی و مجازات دسته‌جمعی علیه مردم قطر توصیف کرده است.

کمیته ملی حقوق بشر قطر پیشتر اعلام کرده بود که گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور آزادی دین و عقیده را در جریان موانع و مشکلات قرار داده شده در مقابل شهروندان قطر برای ادای مناسک حج قرار داده است.

از سوی دیگر اخیراً سعودی‌ها از اعلام زمان آغاز اجرای پروژه عربستان برای تبدیل قطر به یک جزیره خبر دادند تا نشان دهد آنها عملاً قصدی برای حل بحران و تنش در روابط خود با قطر ندارند.

پنجم ژوئن 2017 (15 خرداد 1396)، چهار کشور عربستان، بحرین، امارات و مصر روابط دیپلماتیک خود با قطر را قطع کردند و در ادامه کشورهای وابسته و ضعیف از نظر اقتصادی همچون مالدیو، موریتانی، چاد، کومور، نیجر و گابن به چهارکشور محاصره‌کننده قطر پیوستند. حکومت اردن هم 6 ژوئن همان سال از کاهش سطح مناسبات دیپلماتیک با قطر خبر داده بود.

این نخستین بار نیست که تنش و بحران جدی در روابط کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس به وجود می‌آید، در پی بروز این بحران، عربستان و کشورهای محاصره‌کننده دیگر تمام راه‌های زمینی، دریایی و هوایی با قطر را بستند.

آتش جرقه این بحران زمانی زده شد که سخنانی به نقل از شیخ تمیم امیر قطر در خبرگزاری رسمی این کشور منتشر شد، سخنان منتسب به شیخ تمیم بن حمد آل ثانی که ایران را قدرتی بزرگ و ضامن ثبات در منطقه توصیف کرده بود، برای رژیم‌های عربی حاشیه خلیج فارس به ویژه سعودی غیر قابل تحمل و همچون گناهی نابخشودنی بود، با این حال وزیر خارجه قطر بلافاصله این سخنان منتسب به شیخ تمیم را تکذیب و تأکید کرد گروهی توطئه کرده بودند با هک کردن صفحه خبرگزاری رسمی قطر و منتشر کردن چنین سخنانی، روابط با دوحه را تیره کنند، مقامات قطری بارها تصریح کردند که شیخ تمیم چنین سخنانی را بر زبان نرانده و با هکرها برخورد خواهد شد.

از آن زمان تا کنون نه تنها این بحران کاهش نیافته و تنش‌ها در مسیر حل شدن پیش نرفته، بلکه عربستان و سه کشور دیگر محاصره‌کننده قطر بر شدت اقدامات خصمانه خود علیه قطر افزودند، چرا که قطر حاضر نشده است از مواضع خود در مقابل سعودی‌ها کوتاه بیاید و در مقابل خواسته‌هایشان تسلیم شود، سعودی‌ها از همه ابزارها و حرب‌ها حتی از موضوع حج و عمره برای اعمال فشار بر قطر و مردم این کشور سوء استفاده کرده‌اند.

رژیم سعودی، امارات، بحرین و مصر روابط نزدیک قطر با جمهوری اسلامی ایران و حمایت از آنچه گروه‌های افراطی خوانده بودند، را دلیل خود برای قطع روابط با دوحه اعلام کرده بودند.

سیاست خاص غربی‌ها در مقابل عربستان و قطر

از زمان تیرگی در روابط عربستان و قطر، غربی‌ها همچنان مدعی تعهد مبارزه با تروریسم شدند، ولی درباره روابط دوحه و ریاض بسیار محتاطانه عمل کرده و هرگز به طور قاطع از هیچ یک از دو طرف علیه یکدیگر جانبداری نکرده‌اند که مهمترین دلیل آن، منافع مالی و اقتصادی و همچنین نظامی است چرا که به گفته پیتر سالرزبری پژوهشگر ارشد موسسه چتم هاوس، شرکت‌های انرژی کلان فرانسوی، انگلیسی و آمریکایی به قطر به دید یک مقصد سرمایه‌گذاری نگاه می‌کنند که می‌تواند از میلیاردها دلار امکانات و تجهیزات استخراج و صادرات گاز آنها استفاده کند، کشور کوچک قطر به سبب داشتن منابع غنی گاز نقش مهمی در بازار انرژی آمریکا و اروپا ایفا می‌کند.

وجود پایگاه نظامی آمریکا موسوم به العدید در قطر و حضور هزاران نظامی از دیگر دلایلی است که آمریکا را از موضع‌گیری علیه دوحه برحذر داشته است، از آن سو ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا با سوء استفاده از بحران به وجود آمده در روابط عربستان و قطر توانست قراردادهای کلانی در زمینه اقتصادی و نظامی با هر دو کشور منعقد کند تا این مسئله مشخص شود که بحران و

تنش در روابط این رژیم‌های عربی اگر برای آنها مشکل‌ساز شده، در عوض برای آمریکا و دیگر کشورهای غربی سودآور بوده است.